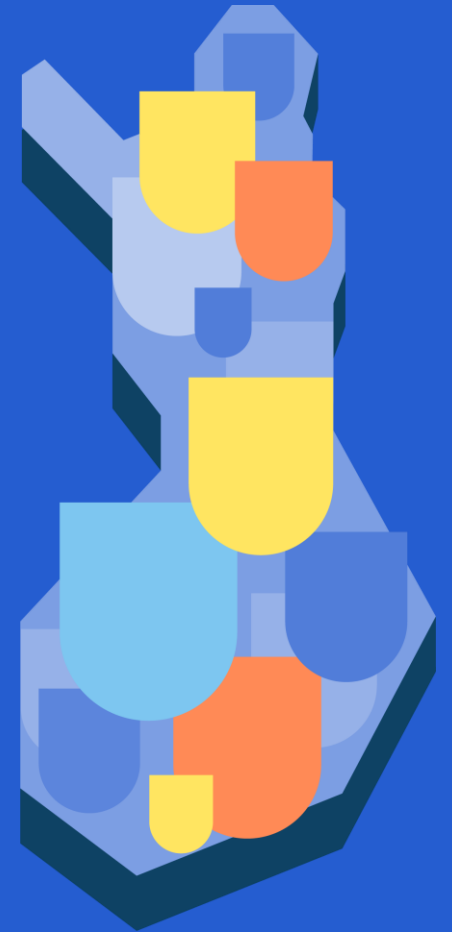

Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntalaisten samaistuminen kotikuntaan ja muihin alueellisiin kokonaisuuksiin 2024

Kesäkuu 2025

Marianne Pekola-Sjöblom, tutkimuspäällikkö, Kuntaliitto

**ERILAISTUVA
KUNTASUOMI
2025**

Kuntaliiton tutkimusohjelma 2020–2025

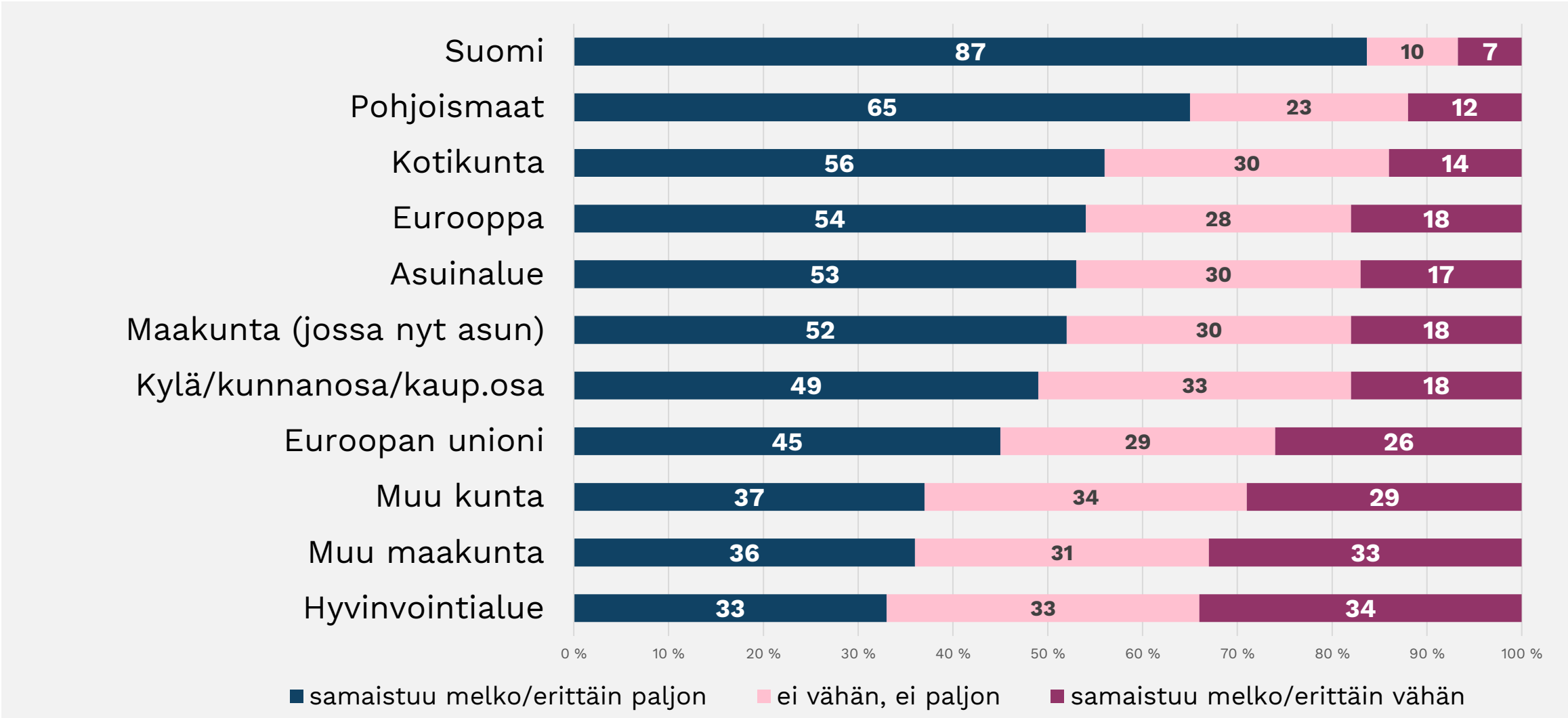
Kuntalaistutkimus 2024

Samaistumispatternin tarkka kysymysmuotoilu:

16. Ihminen voi samaistua ja kokea kuuluvansa erilaisiin alueellisiin kokonaisuuksiin. Missä määrin koet samaistuvasi tai koet yhteenkuuluvaisuutta seuraaviin alueellisiin kokonaisuuksiin?
Arvioi asteikolla 1 (erittäin vähän) – 5 (erittäin paljon).

	Erittäin vähän				Erittäin paljon
	1	2	3	4	5
Asuinalue (kortteli tai naapurusto)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Kunnanosa/kaupunginosa/kylä	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Kotikunta/kotikaupunki	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Muu kunta (työssäkäynti-, syntymä-, mökkikunta tms.)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Maakunta, jossa asun nyt	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Muu maakunta (esim. syntymä- tai mökkimaakunta)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Hyvinvointialue	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Suomi	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Pohjoismaat	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Eurooppa	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Euroopan unioni	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

Kuntalaistutkimus 2024:
Kuntalaisten samaistuminen erilaisiin alueellisiin kokonaisuuksiin 2024.
Vastausten %-jakaumat. Arviot asteikolla 1-5; 1=erittäin vähän, 5=erittäin paljon. (N=9768-10312).

Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntalaisten merkittävimmät alueelliset samaistumiskohteet 2024

Melko tai erittäin paljon samaistuvia, %

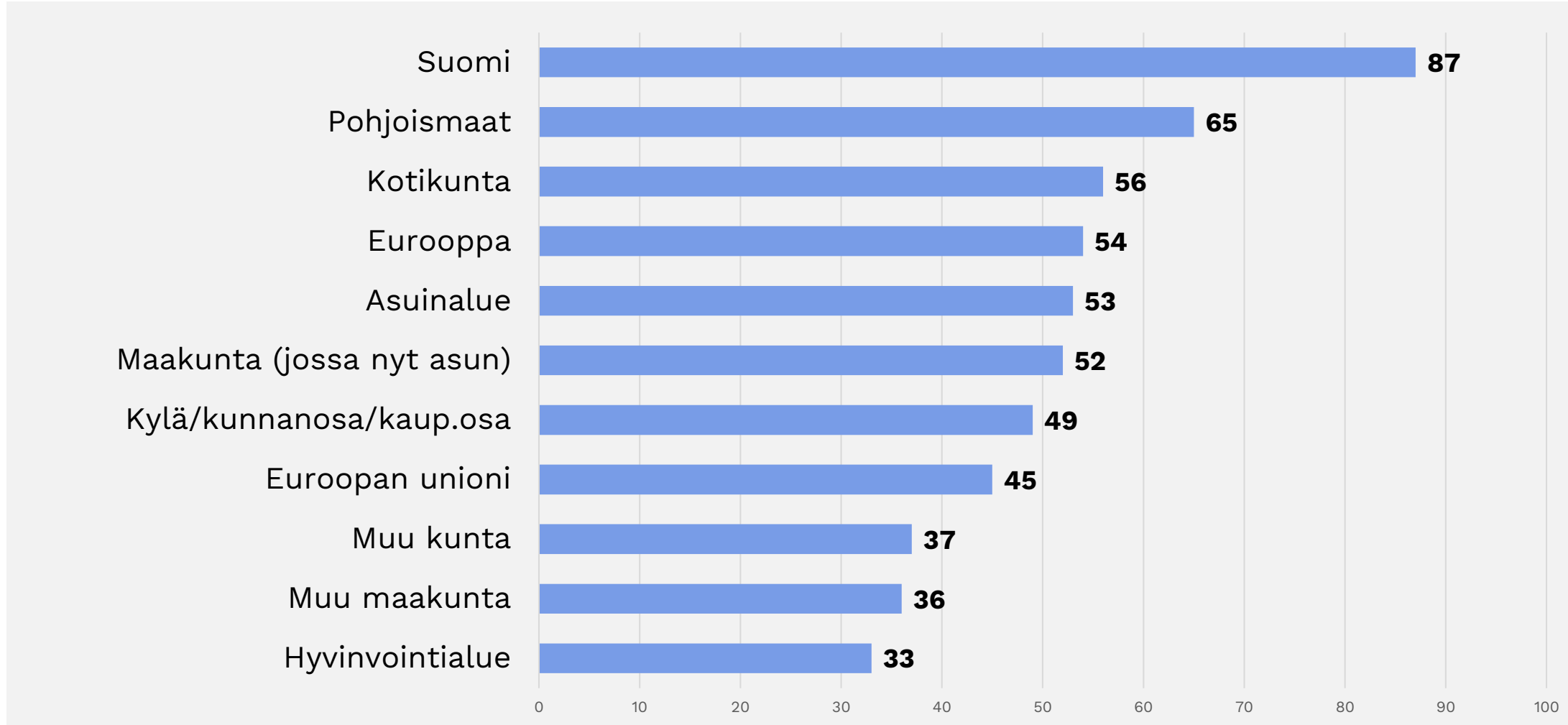
1. Suomi (87%)
2. Pohjoismaat (65%)
3. Kotikunta/kotikaupunki (56%)
4. Eurooppa (54%)
5. Asuinalue (kortteli/naapurusto) (53%)
6. Maakunta (52%)

Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntalaisten samaistuminen erilaisiin alueellisiin kokonaisuuksiin.

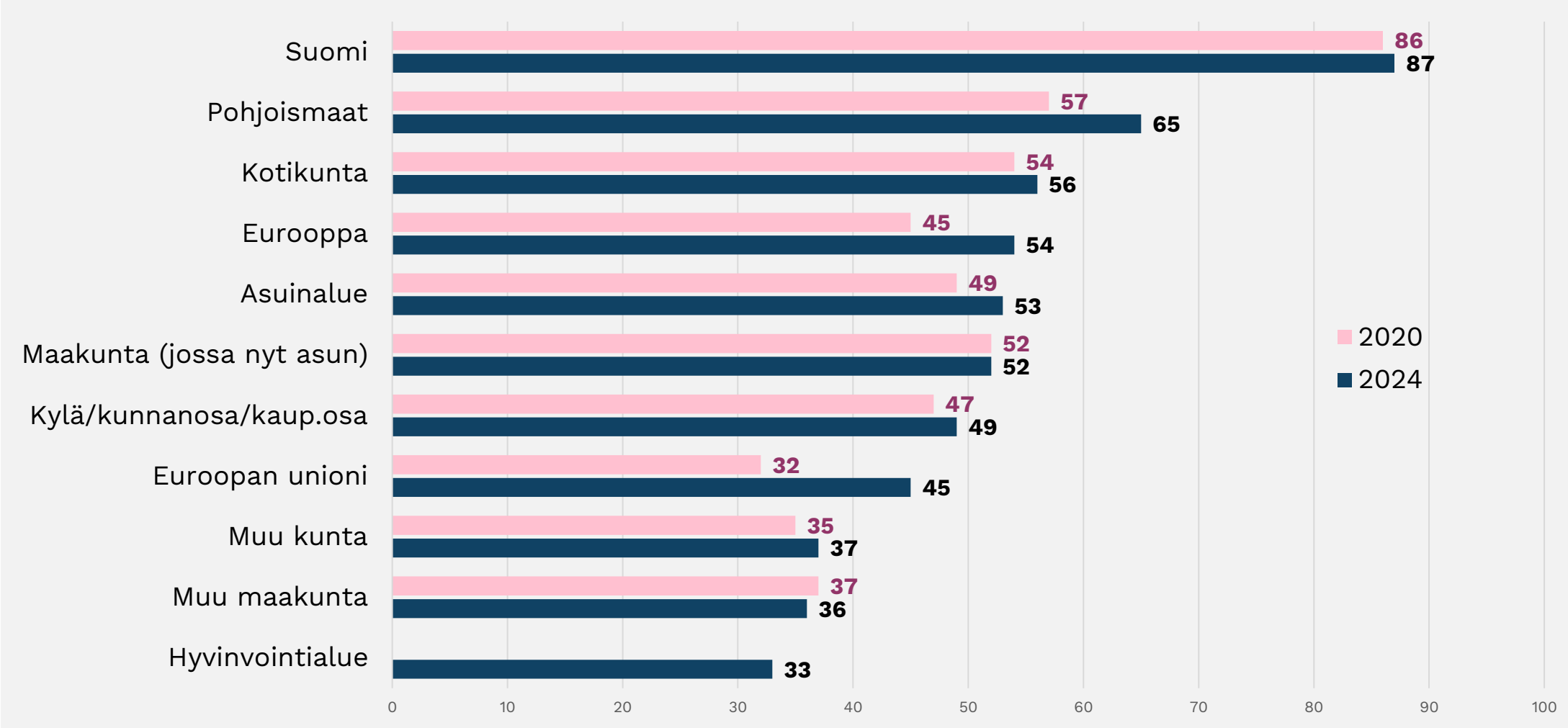
% vastanneista samaistuu melko tai erittäin paljon. (N-2024 =9540–10166).

Kuntalaisten samaistumisessa on nähtävissä ajallista muutosta monien eri alueellisten kokonaisuuksien kohdalla

Kuntalaistutkimukset 2020 ja 2024:
Kuntalaisten samaistuminen erilaisiin alueellisiin kokonaisuuksiin.

% vastanneista samaistuu melko tai erittäin paljon. (N-2024=9540-10166).

Kuntalaistutkimukset 1996 - 2024:

Kuntalaisten samaistuminen erilaisiin alueellisiin kokonaisuuksiin

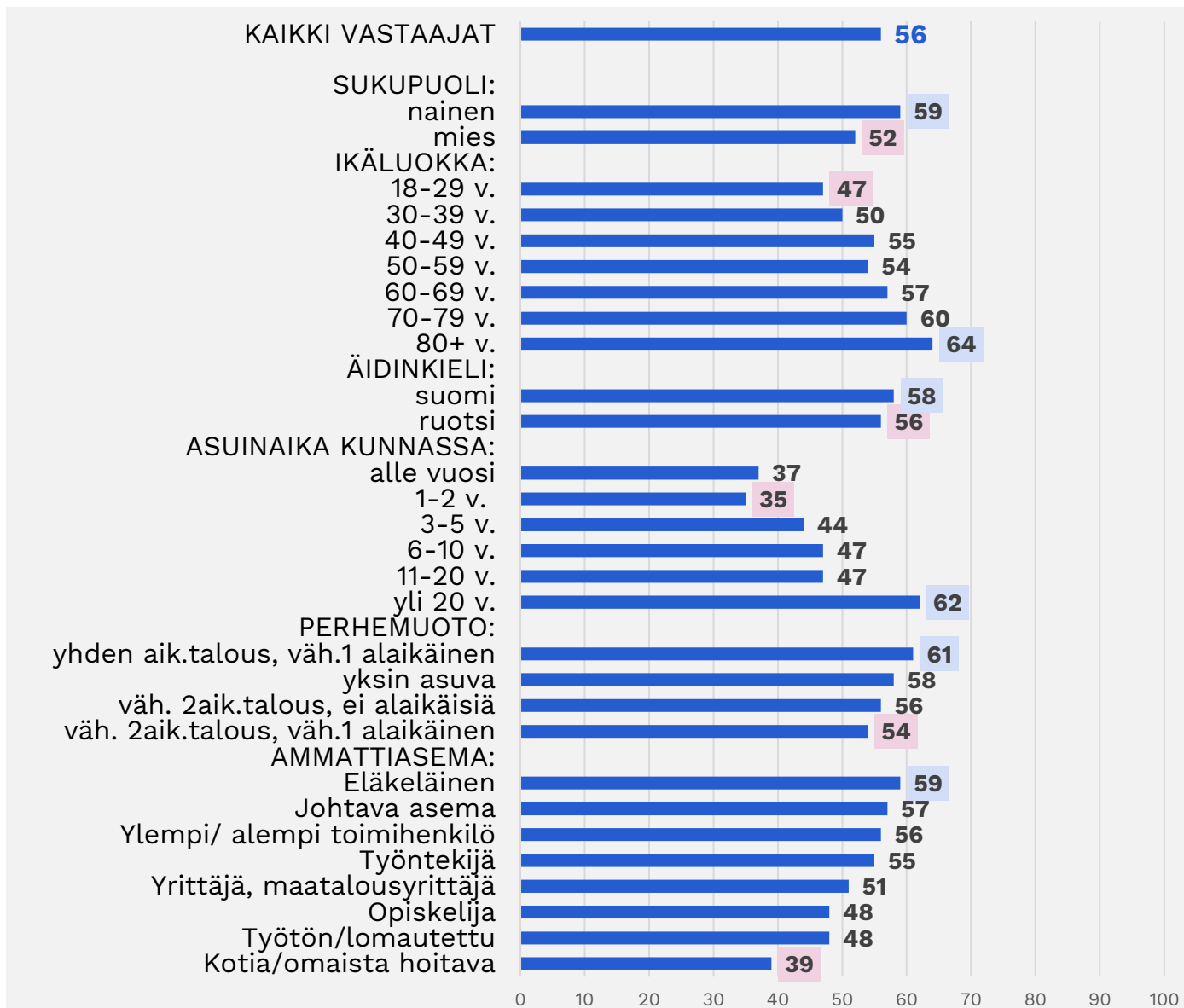
1996 -2024. % vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon. (N-2024=9540-10166).

	1996	2000	2004	2008	2011	2015	2017	2020	2024	N-2024
Asuinalue	40	39	45	47	49	55	56	49	53	10282
Kylä/kunnanosa	41	39	44	45	45	53	53	47	49	10228
Asuinkunta/kotikunta	47	42	48	51	51	59	60	54	56	10217
Muu kunta	..	..	..	..	32	37	36	35	37	9822
Seutukunta/seutu	..	..	..	42	37	43	44	45	..	
Maakunta	32	28	29	38	36	43	44	52	52	10186
Muu maakunta	..	..	..	..	..	..	..	37	36	9768
Lääni	40	30	31	36	34	..	..	..	..	
Hyvinvointialue	..	..	..	..	..	..	..	..	33	10150
Suomi	81	77	79	78	76	86	85	86	87	10312
Pohjola/Pohjoismaat*	57	52	51	53	54	60	59	57	65	10059
Eurooppa	35	34	36	38	37	51	51	45	54	10059
Euroopan unioni	17	18	22	22	21	33	30	32	45	10072

Monet tekijät vaikuttavat kotikuntasamaistumisen suuruuteen

Kuntalaisten samaistuminen kotikuntaan tai -kaupunkiin.

% vastanneista samaistuu melko tai erittäin paljon. (N= 10195-10217)

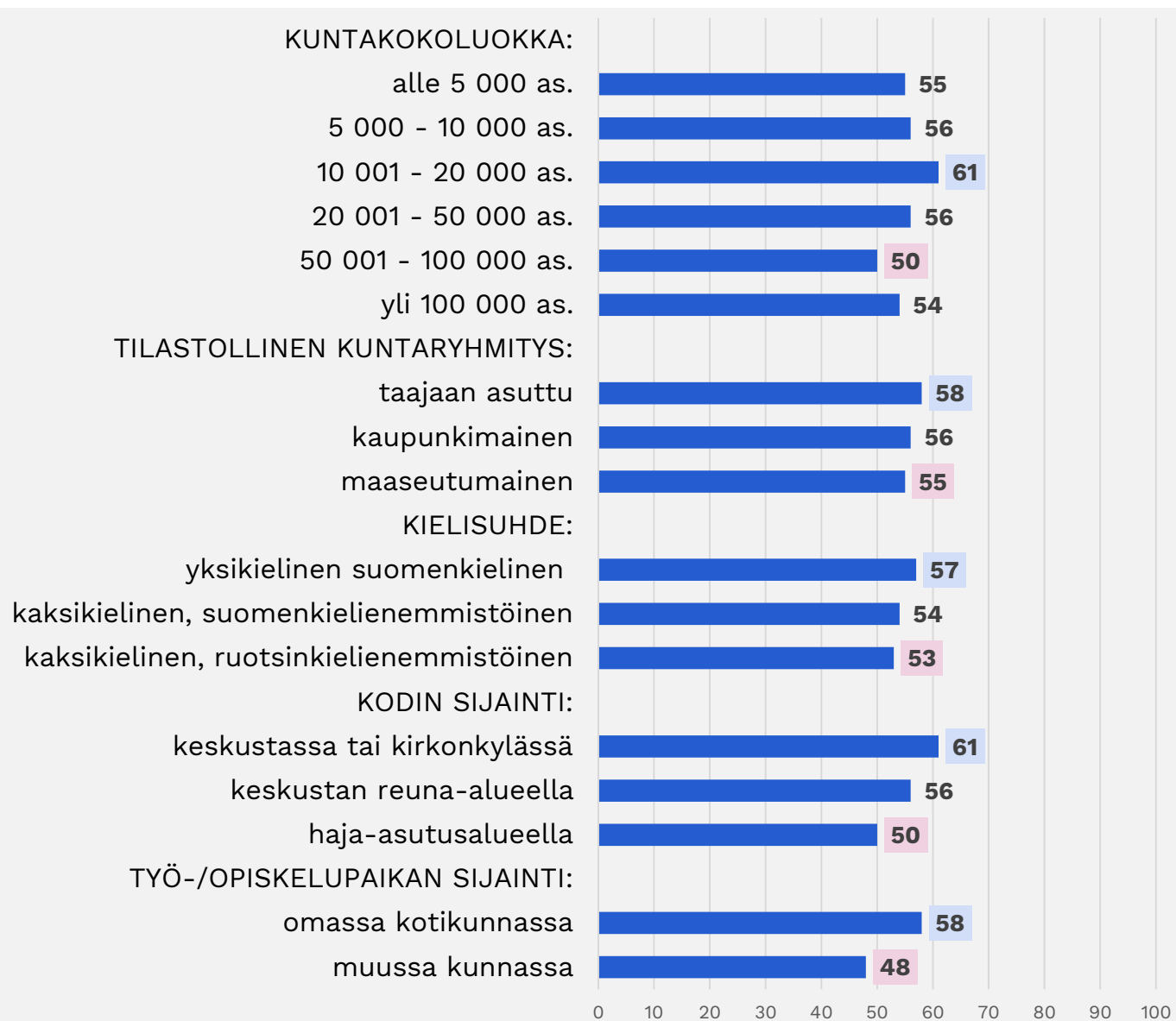

Kotikuntasamaistumisessa on paikoin suuriakin eroja eri yksilöominaisuuksien kohdalla:

- **Ikä:** Mitä vanhempi, sitä vahvemmin samaistuu kotikuntaan. (min 47%, max 64%)
- **Sukupuoli:** Naiset samaistuvat kotikuntaansa selvästi enemmän kuin miehet. (52% vs. 59%)
- **Asuinaika:** Mitä pidempään asunut kotikunnassaan, sitä vahvemmin samaistuu – vahvimmin jos asunut yli 20 vuotta tai koko ikänsä. (min 35%, max 62%)
- **Perhemuoto:** Yksinhuoltajat samaistuvat hieman vahvemmin kotikuntaansa kuin muita perhemuotoja edustavat. (min 54%, max 61%)
- **Ammattiasema:** Eläkeläiset ja johtavassa asemassa olevat samaistuvat vahvimmin kotikuntaansa, kun taas kotia tai omaista hoitavat, työttömät ja lomautetut sekä opiskelijat heikoimmin. (min 39%, max 59%)
- **Äidinkieli:** Suomenkieliset samaistuvat kotikuntaansa hieman vahvemmin kuin ruotsinkieliset. (56% vs. 58%)

Kuntalaisten samaistuminen kotikuntaan tai -kaupunkiin.

% vastanneista samaistuu melko tai erittäin paljon. (N= 10133-10217)

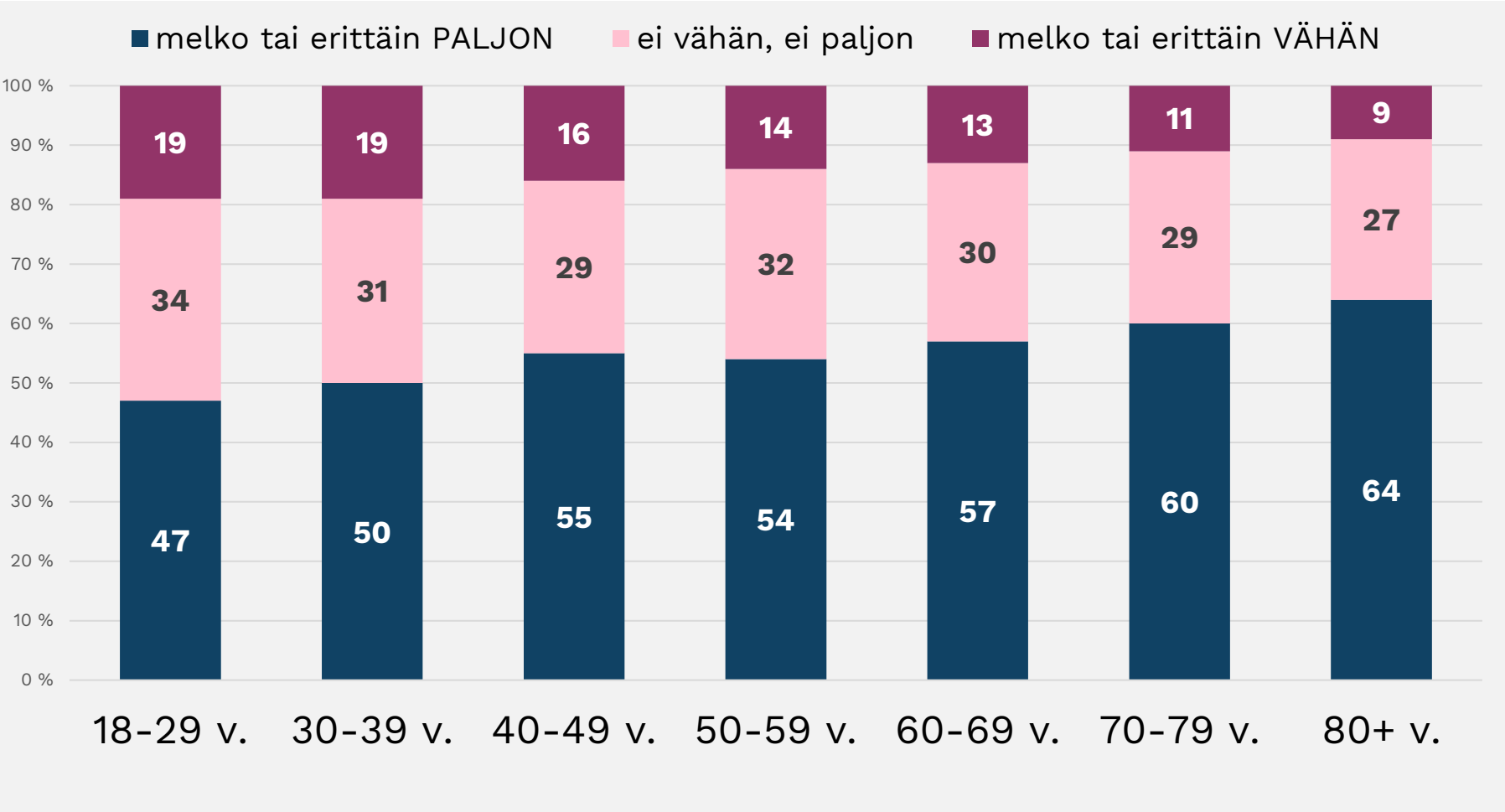
Kotikuntasamaistumisessa jonkin verran eroja asuinpaikasta ja työ-/opiskelupaikan sijainnista riippuen:

- **Kuntakokoluokka:** 10 001- 20 000 asukkaan tutkimuskunnissa asuvat samaistuvat eniten, 50 000 – 100 000 asukkaan kunnissa asuvat vähiten. (min 50%, max 61%)
- **Kuntaryhmitys:** Taajaan asutuissa kunnissa asuvat samaistuvat hieman vahvemmin omaan kotikuntaan kuin kaupunkimaisissa ja maaseutumaisissa kunnissa asuvat. (min 55%, max 58%)
- **Kielisuhde:** Yksikielisissä suomenkielisissä kunnissa asuvat samaistuvat hieman enemmän kuin kaksikielisissä kunnissa asuvat. (min 53%, max 58%)
- **Kodin sijainti:** Kunnan keskustassa tai kirkonkylässä asuvat samaistuvat eniten, haja-asutusalueella vähiten. (min 50%, max 61%)
- **Työ- tai opiskelupaikan sijainti:** Omassa kotikunnassa työskentelevät ja opiskelevat samaistuvat kotikuntaansa merkittävästi enemmän kuin jossain muussa kunnassa työssäkäyvät tai opiskelevat. (48% vs. 58%)

Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntalaisten samaistuminen omaan kotikuntaan ikäluokittain tarkasteltuna.

% vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon. (N=10 217)

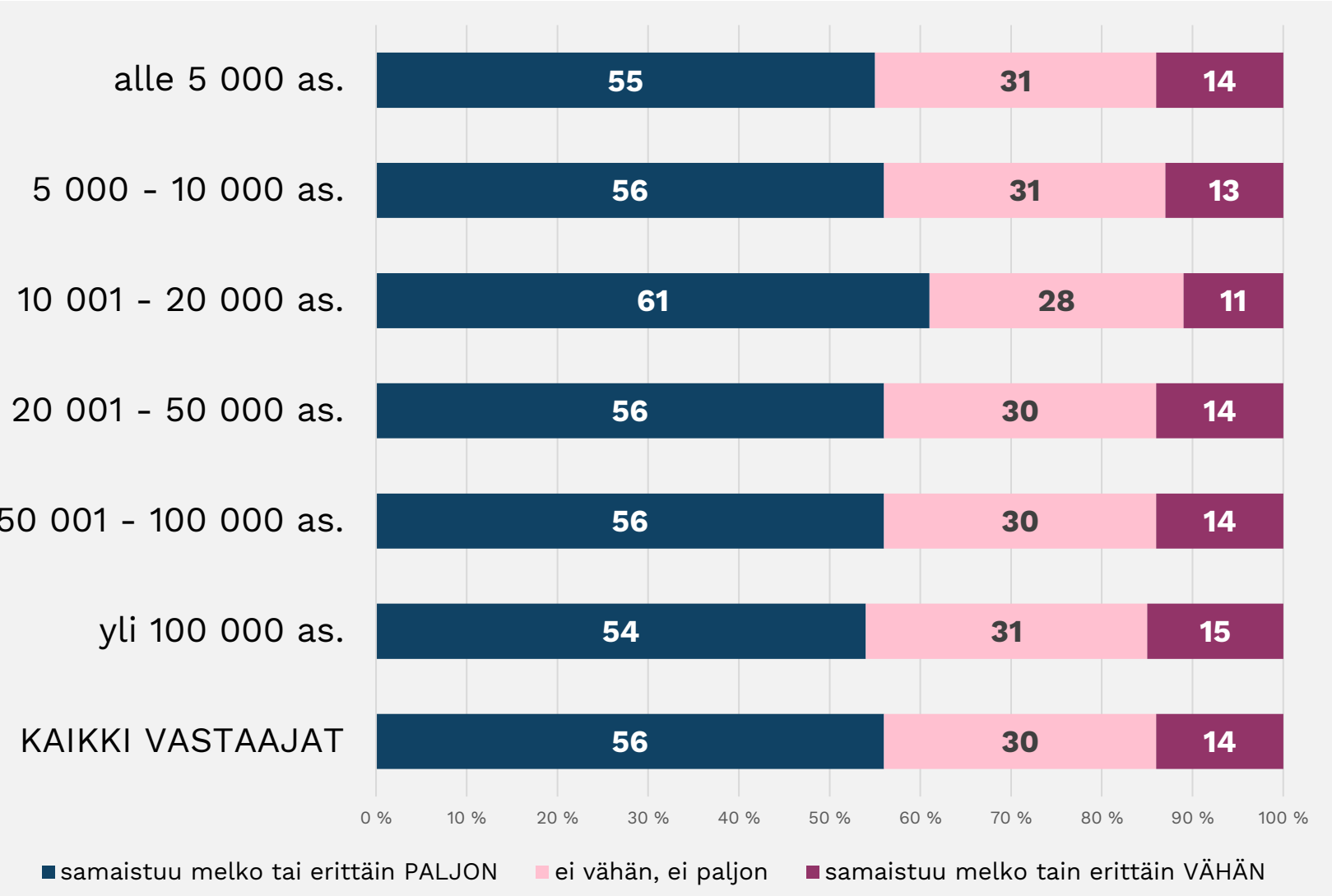
Kotikuntasamaistuminen on pääsääntöisesti sitä suurempaa, mitä iäkkäämpi vastaaja on.

Min:
Alle 30-vuotiaista 47 % samaistuu paljon ja 19 % vähän.

Max:
Vähintään 80-vuotiaista 64 % samaistuu paljon ja 9 % vähän.

Kuntalaisten samaistuminen kotikuntaan tai -kaupunkiin.

Vastausten %-jakaumat kuntakokoluokittain. (Arviot asteikolla 1-5; 1=erittäin vähän, 5=erittäin paljon) (N=10282).

Eniten paljon samaistuvia 10 001 – 20 000 asukkaan kunnissa (61%) ja vähiten yli 100 000 asukkaan kaupungeissa (54%).

Paljon samaistuvien %-osuudet erikokoisissa kunnissa (min, max)

Alle 5 000 as.:

- min 46 % (Rautalampi)
- max 64 % (Keitele)

5 000 – 10 000 as.:

- min 46 % (Kitee)
- max 69 % (Inari)

10 001 – 20 000 as.:

- min 43 % (Mustasaari)
- max 73 % (Naantali)

20 001 – 50 000 as.:

- min 48 % (Kirkkonummi)
- max 67 % (Tornio)

50 001 – 100 000 as.:

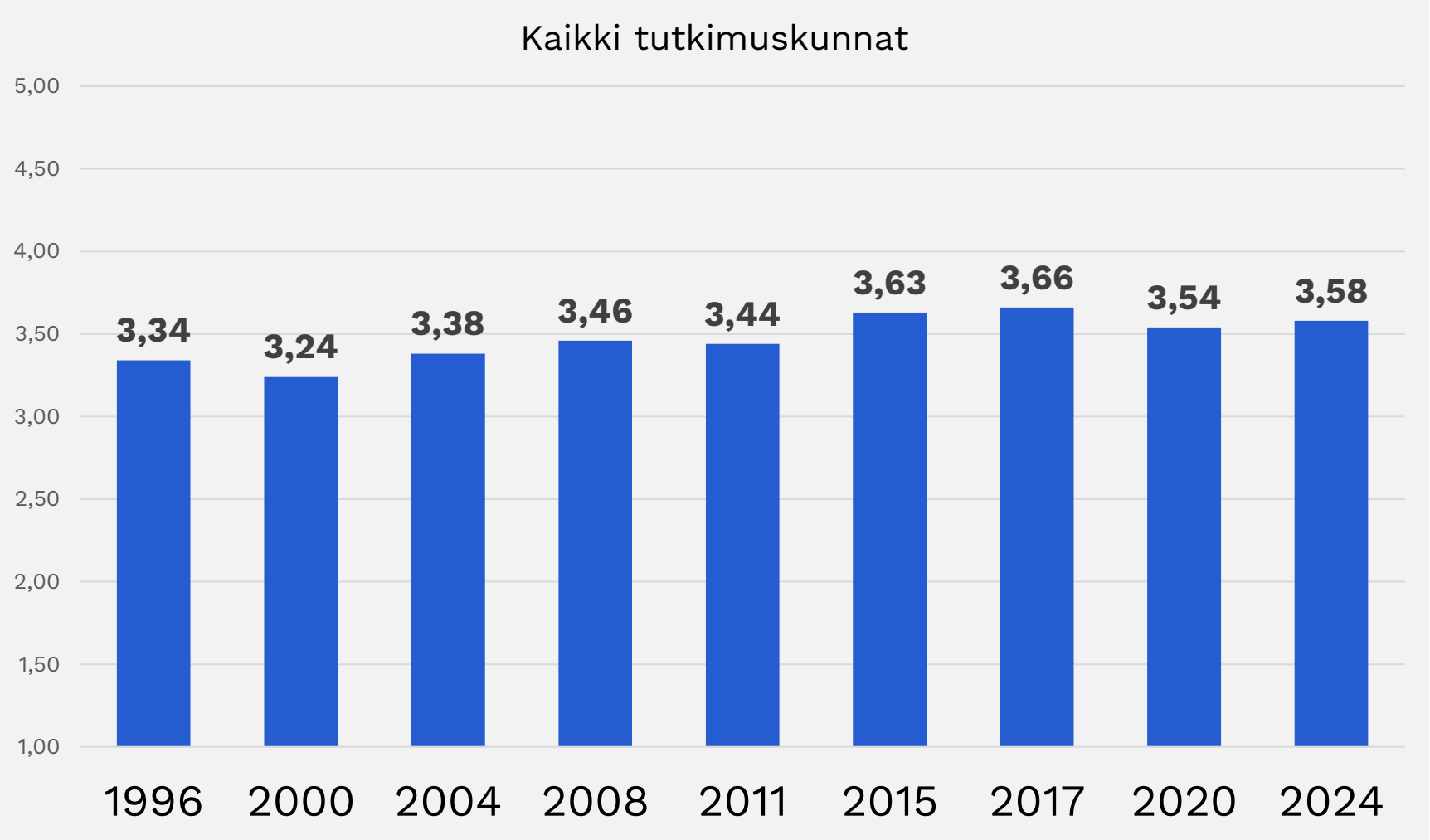
- min 53 % (Mikkeli)
- max 61 % (Vaasa)

Yli 100 000 as.:

- min 40 % (Vantaa)
- max 62 % (Turku)

Kuntalaisten samaistuminen kotikuntaan/kotikaupunkiin 1996 -2024.

Keskiarvot asteikolla 1-5; 1=erittäin vähän, 5=erittäin paljon. (N-2024= 10 217)

Kotikuntasamaistuminen vahvistui hieman vuodesta 2020. (3,54 -> 3,58)

Kotikuntasamaistuminen on ollut kaikkina tutkimusvuosina vähintään tyydyttävällä tasolla.

Korkeimmillaan kotikuntasamaistuminen oli vuonna 2017 (3,66) ja alhaisimmillaan vuonna 2000 (3,24).

Kuntalaisten kotikuntasamaistumisella on merkittävää yhteyttä moniin kunta-asenteisiin.

Korrelaatiot suuruusjärjestyksessä. Kaikki korrelaatiot tilastollisesti merkitseviä. (N=8479-10217)

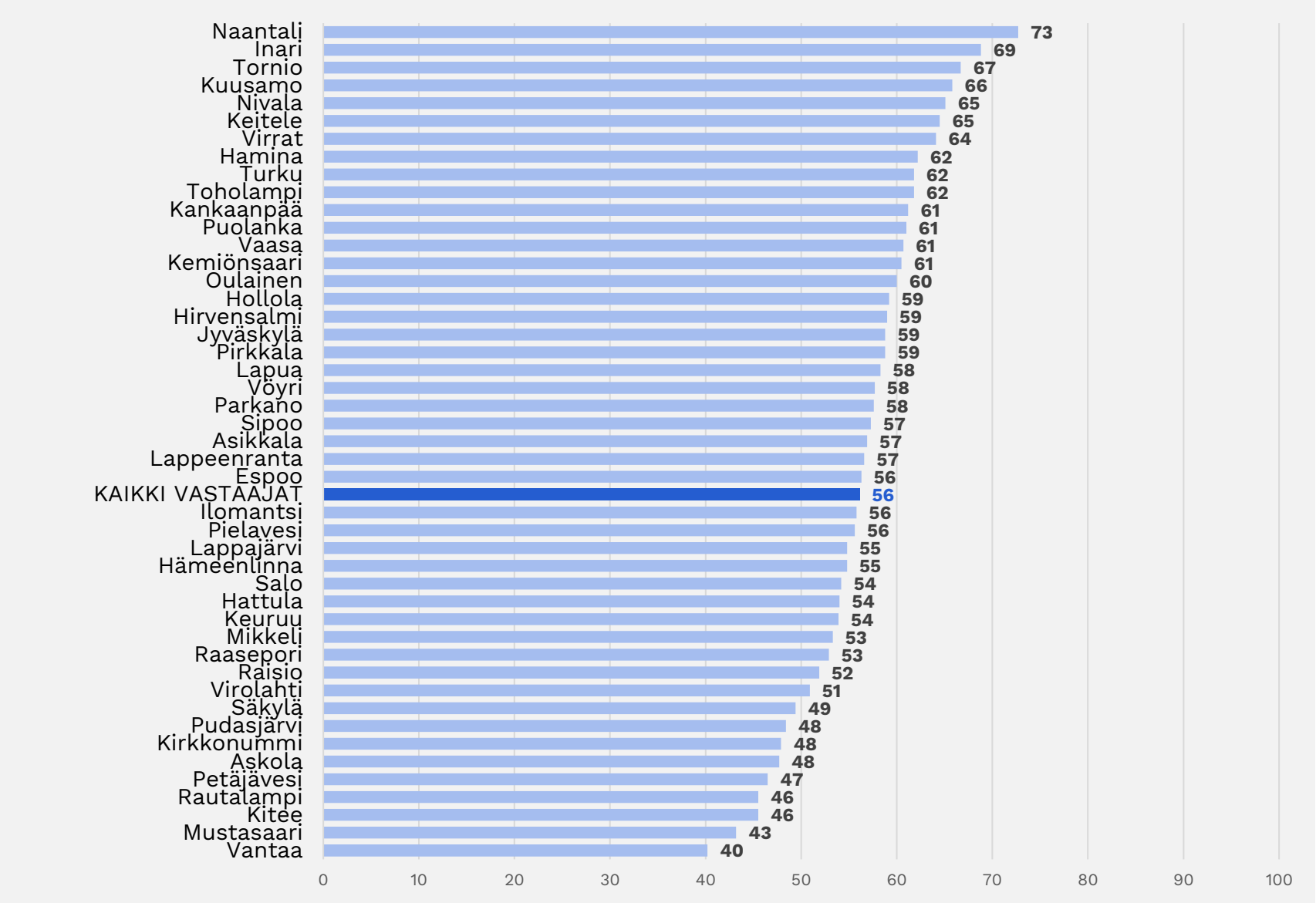
	Kotikunta-samaistuminen
Kunta pärjääminen hyvä asua ja elää -kilpailussa	.36
Kuntapalvelujen hoitoarviot (palvelutyytyväisyys)	.30
Luottamus päätöksentekoon	.28
Oman kunnan itsenäisyys niin tärkeä että on valmis sen takia tinkimään palveluista ja/tai hyväksymään veronkorotuksen	.24
Kunnan talous on hyvin hoidettu	.22
Osallistumistapojen vaikuttavuus	.20
Tyytyväisyys omaan elämäntilanteeseen	.19
Kiinnostus kuntansa kunnallispolitiikasta	.19
Äänestysaikeet kunnallisvaaleissa	.10
Oma kunta tulisi liittää kuntaliitoksella toiseen kuntaan	-.09

Kuntalaisen samaistuminen omaan kotikuntaan tai -kaupunkiin on merkitsevässä positiivisessa yhteydessä mm. kuntapalvelujen hoitoon, kuntalaisten tuntemaan luottamukseen kunnan päätöksentekoa kohtaan, kunnan talouden hoitoon, suorien osallistumistapojen vaikuttavuuteen sekä kiinnostukseen kuntansa kunnallispolitiikasta.

Omaan kotikuntaan paljon samaistuvat ovat myös tyytyväisempiä omaan elämäntilanteeseensa sekä pitävät oman kunnan itsenäisyyttä erittäin tärkeänä eivätkä kannata oman kunnan kuntaliitosta.

Kuntalaistutkimus 2024:
Kuntalaisten samaistuminen kotikuntaan 46 tutkimuskunnassa.

% vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon. (N=10217)

**Kotikuntaan paljon
samaistuvia 2024**

56 %

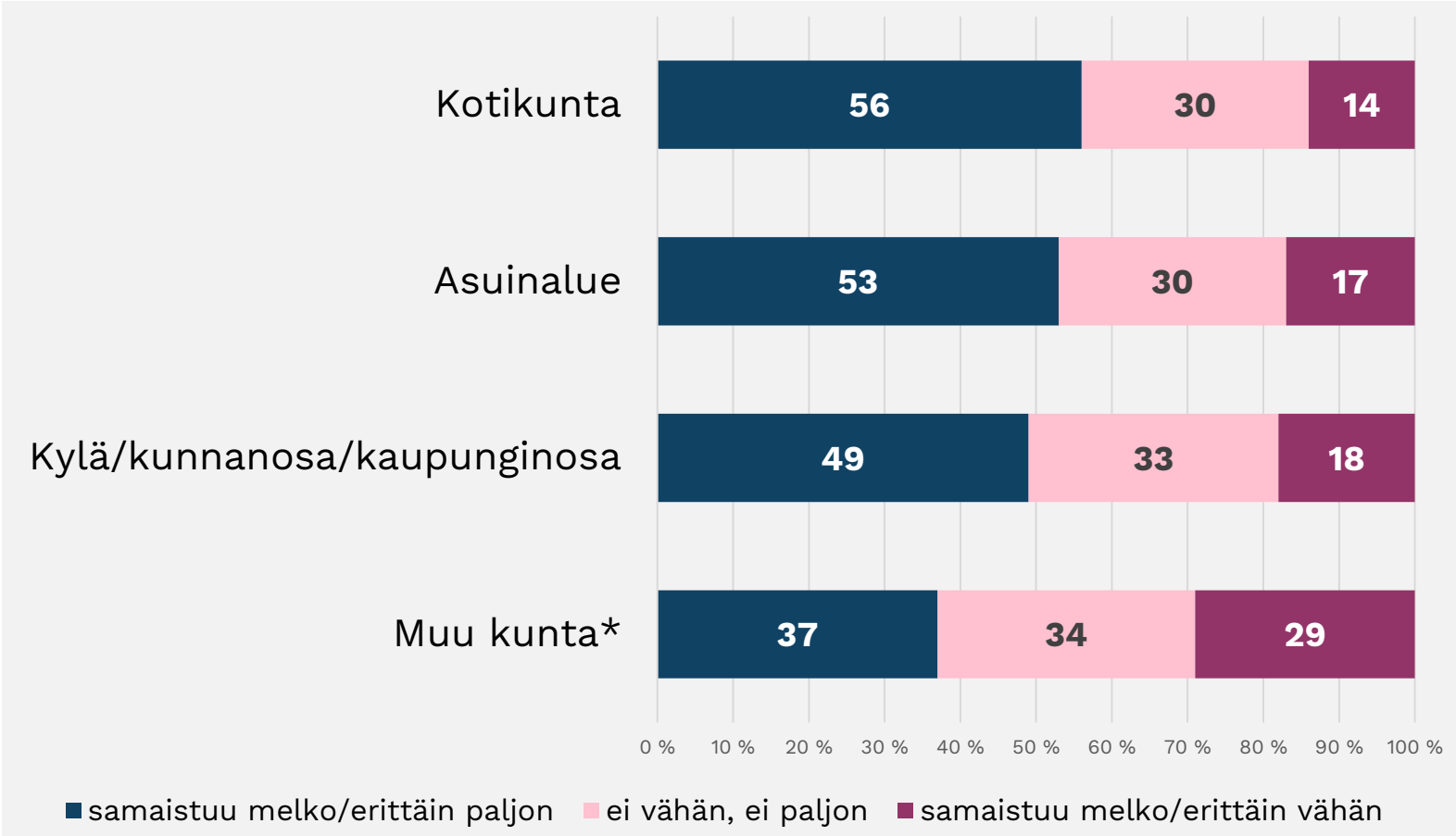
Kunnittainen vaihteluväli
40 % - 73 %

Min: Vantaa (40 %)
Max: Naantali (73 %)

**Kuntalaiset samaistuvat kotikunnan
lisäksi myös kunnan osa-alueeseen
ja/tai omaan asuinalueeseen**

Kuntalaistutkimus 2024:
Kuntalaisten samaistuminen kuntaan, kunnanosaan ja asuinalueeseen.

Vastausten %-jakaumat. Arviot asteikolla 1-5; 1=erittäin vähän, 5=erittäin paljon. (N=9822-10282).

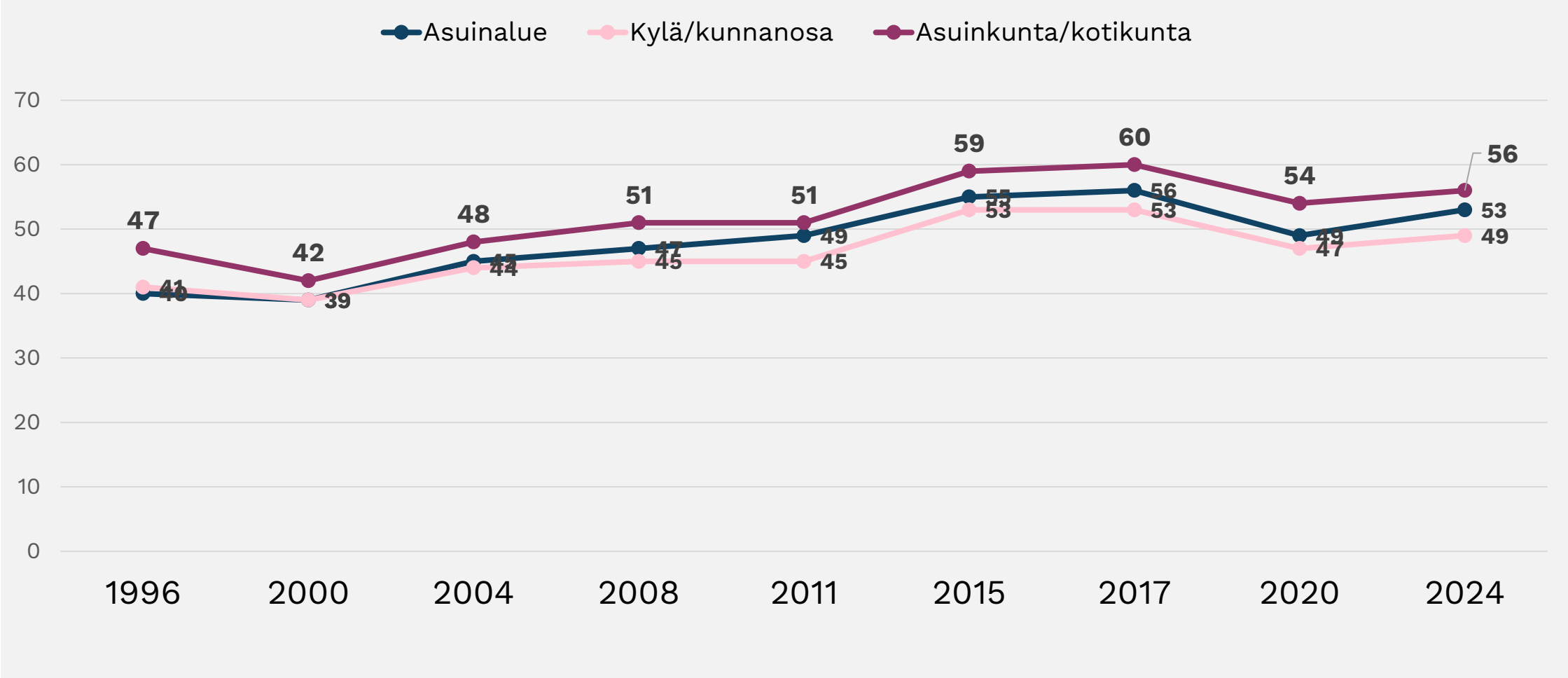

Paikallissamaistuminen:

- 73 % eli kolme neljästä vastaajasta samaistuu melko tai erittäin paljon joko kotikuntaan, kunnanosaan tai asuinalueeseen.
- Paikallissamaistujien osuus nousee 80 prosenttiin, mikäli tarkasteluun lisätään johonkin muuhun kuntaan melko tai erittäin paljon samaistuvat.
- 33 % eli joka kolmas vastaaja samaistuu melko tai erittäin paljon niin kotikuntaansa kuin myös kunnanosaan ja asuinalueeseen.

*Muu kunta: Työssäkäyntikunta, syntymäkunta, mökkikunta tms.

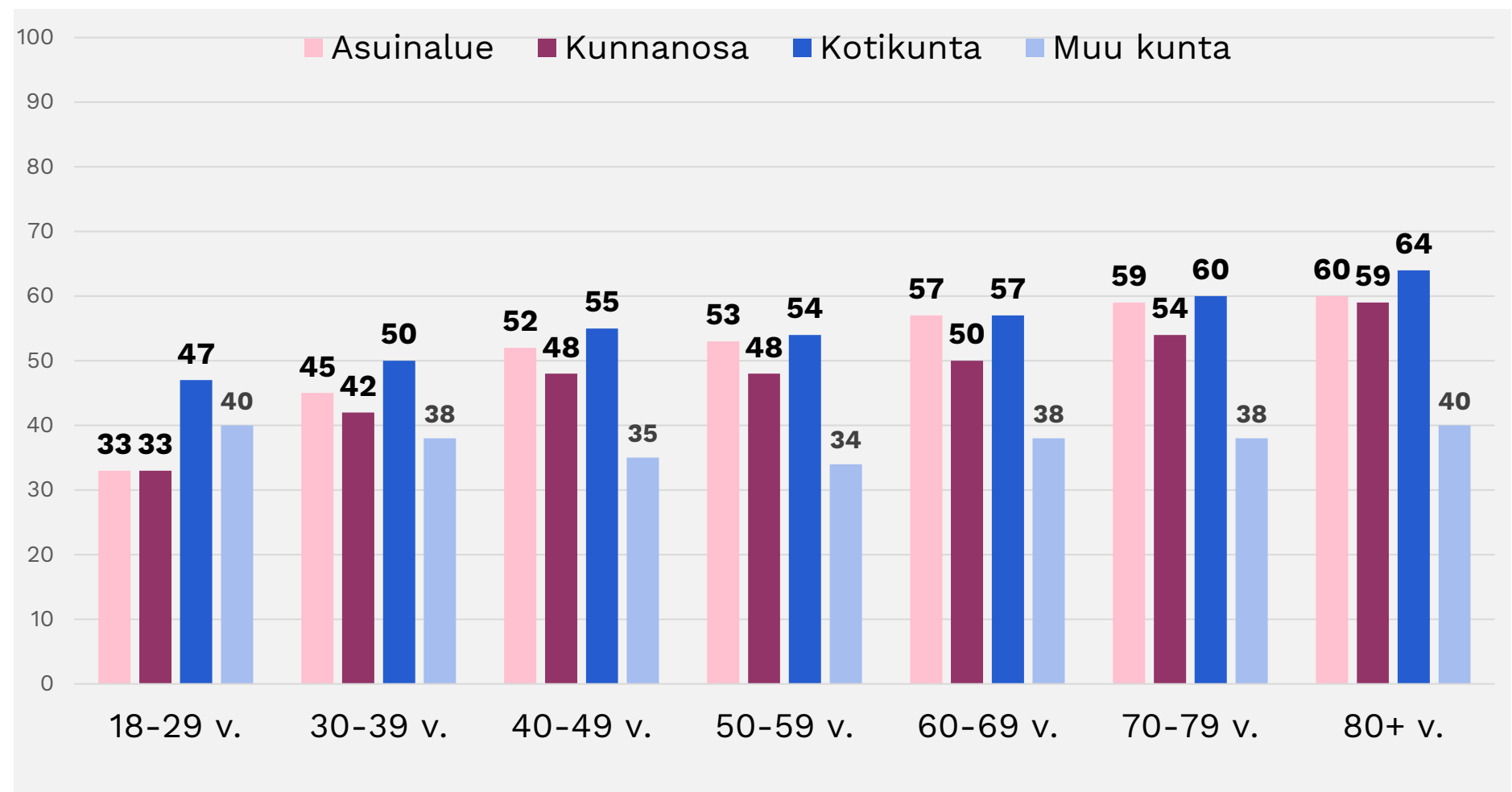
Kuntalaistutkimukset 1996 - 2024:
Kuntalaisten samaistuminen asuinalueeseen, kunnanosaan ja kotikuntaan 1996 -2024. % vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon. (N=9822-10282).

Kuntalaistutkimus 2024:

Kuntalaisten samaistuminen paikallisiin kokonaisuuksiin ikäluokittain tarkasteltuna.

% vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon. (N=9822-10282)

Paikallissamaistumisen ikäluokittaiset vaihtelut:

Kotikunta:

- min 47 %
- max 64 %

Kunnanosa:

- min 33 %
- max 59 %

Asuinalue:

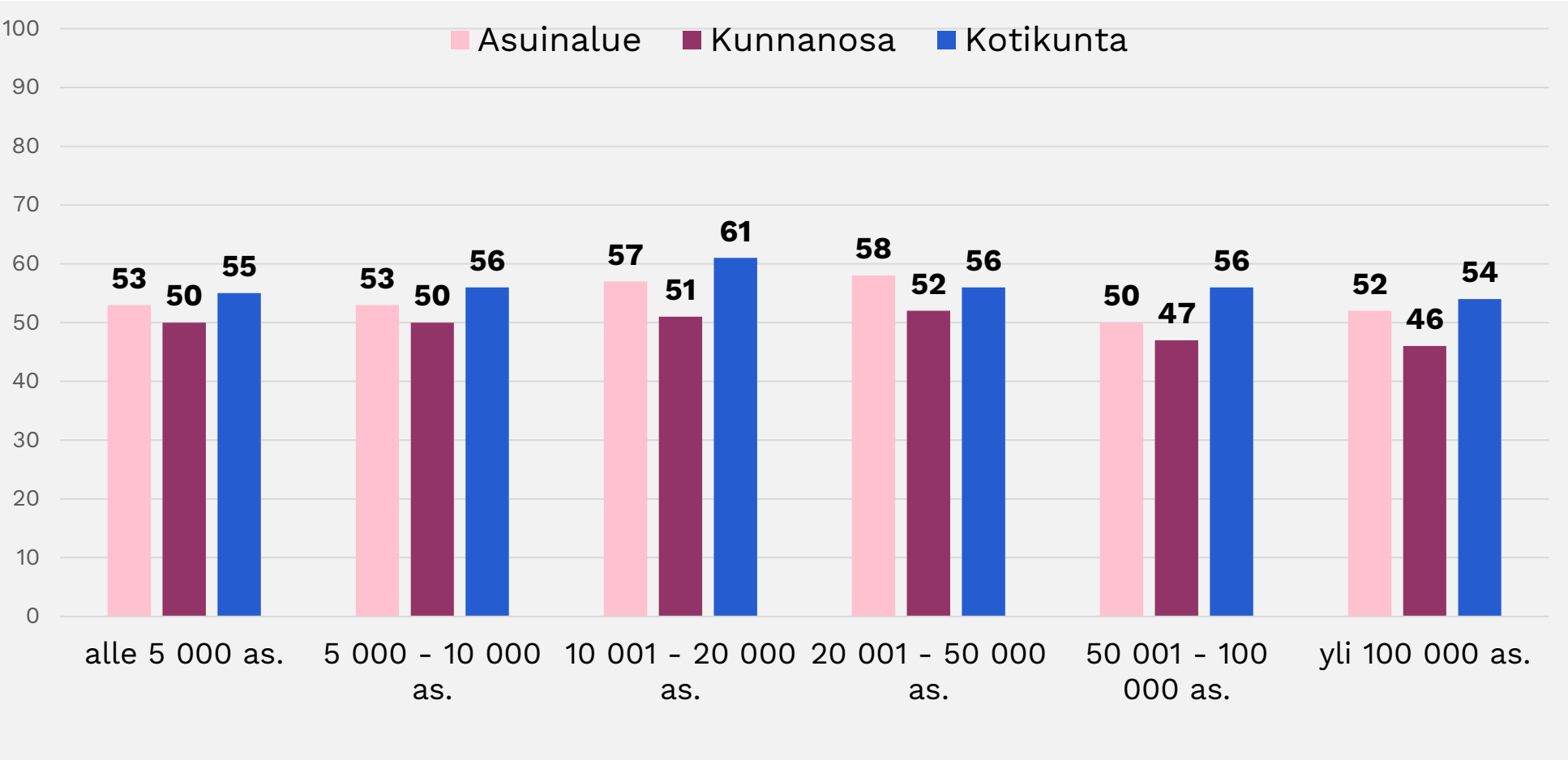
- min 33 %
- max 60 %

Muu kunta:

- min 34 %
- max 40 %

Kuntalaisten samaistuminen paikallisiin kokonaisuuksiin kuntakokoluokittain tarkasteltuna.

% vastanneista samaistuu melko tai erittäin paljon. (N=10217-10282)

Kotikunta:

- min 54 %
- max 61 %

Kunnanosa:

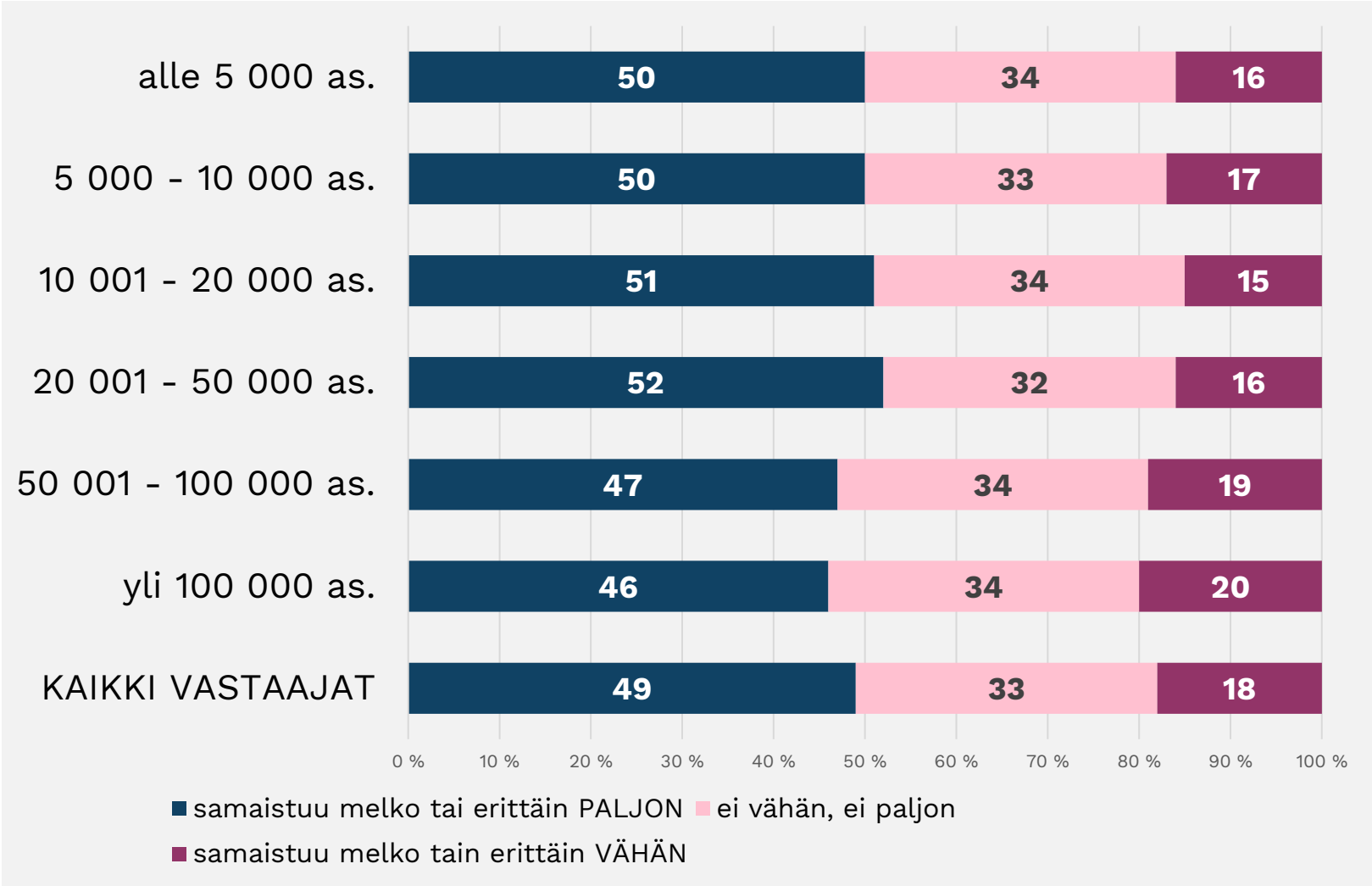
- min 46 %
- max 52 %

Asuinalue:

- min 50 %
- max 58 %

Kuntalaisten samaistuminen kunnan-/kaupunginosaan.

Vastausten %-jakaumat kuntakokoluokittain. (Arviot asteikolla 1-5; 1=erittäin vähän, 5=erittäin paljon) (N=10228).

Paljon samaistuvien %-osuudet erikokoisissa kunnissa (min, max)

Alle 5 000 as.:

- min 41 %
- max 60 %

5 000 – 10 000 as.:

- min 44 %
- max 59 %

10 001 – 20 000 as.:

- min 49 %
- max 54 %

20 001 – 50 000 as.:

- min 45 %
- max 57 %

50 001 – 100 000 as.:

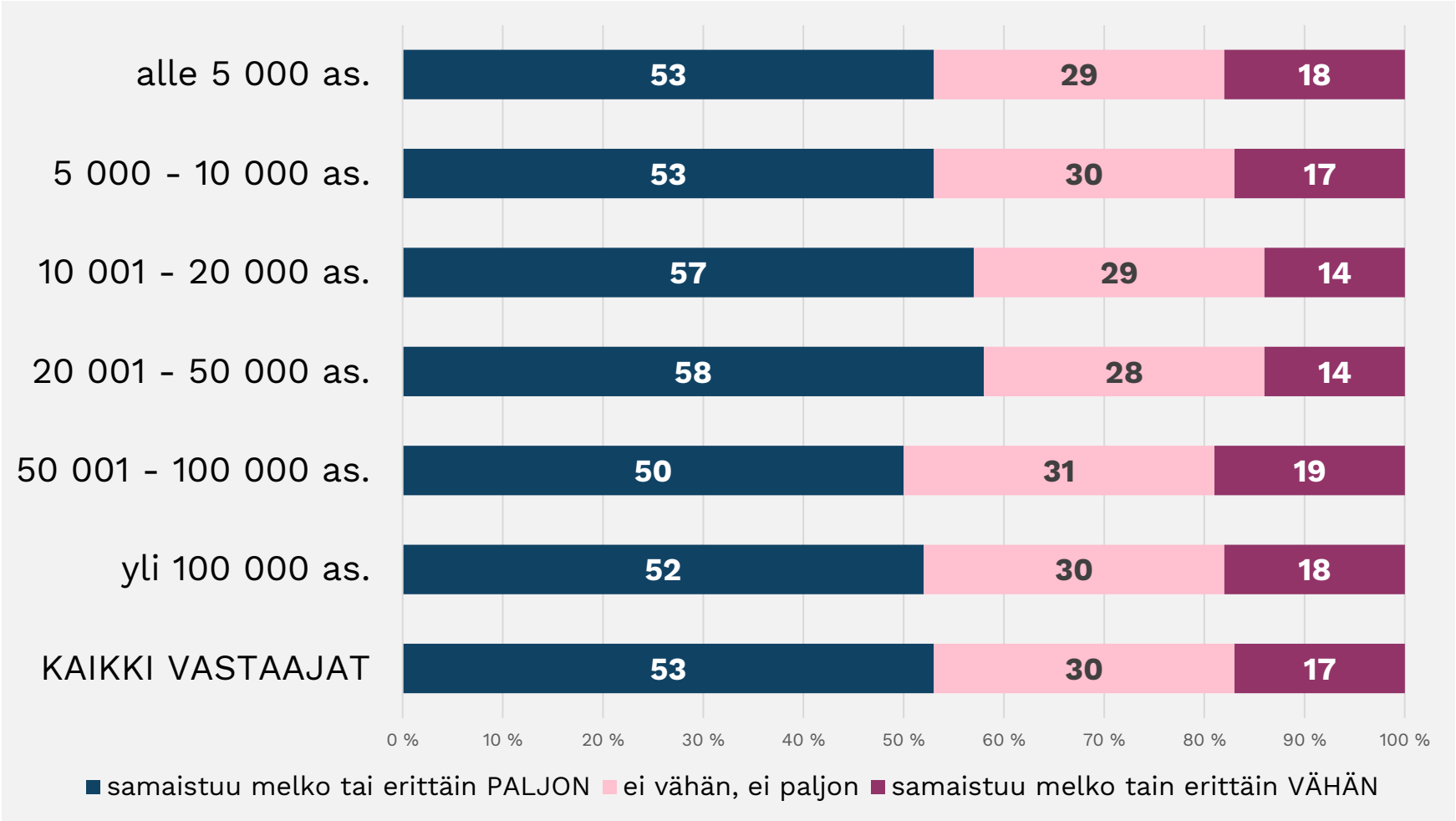
- min 43 %
- max 48 %

Yli 100 000 as.:

- min 44 %
- max 50 %

Kuntalaisten samaistuminen asuinalueeseen (kortteli/naapurusto).

Vastausten %-jakaumat kuntakokoluokittain. (Arviot asteikolla 1-5; 1=erittäin vähän, 5=erittäin paljon) (N=10282).

Paljon samaistuvien %-osuudet erikokoisissa kunnissa (min, max)

Alle 5 000 as.:

- min 44 %
- max 63 %

5 000 – 10 000 as.:

- min 41 %
- max 62 %

10 001 – 20 000 as.:

- min 54 %
- max 59 %

20 001 – 50 000 as.:

- min 51 %
- max 64 %

50 001 – 100 000 as.:

- min 44 %
- max 54 %

Yli 100 000 as.:

- min 49 %
- max 55 %

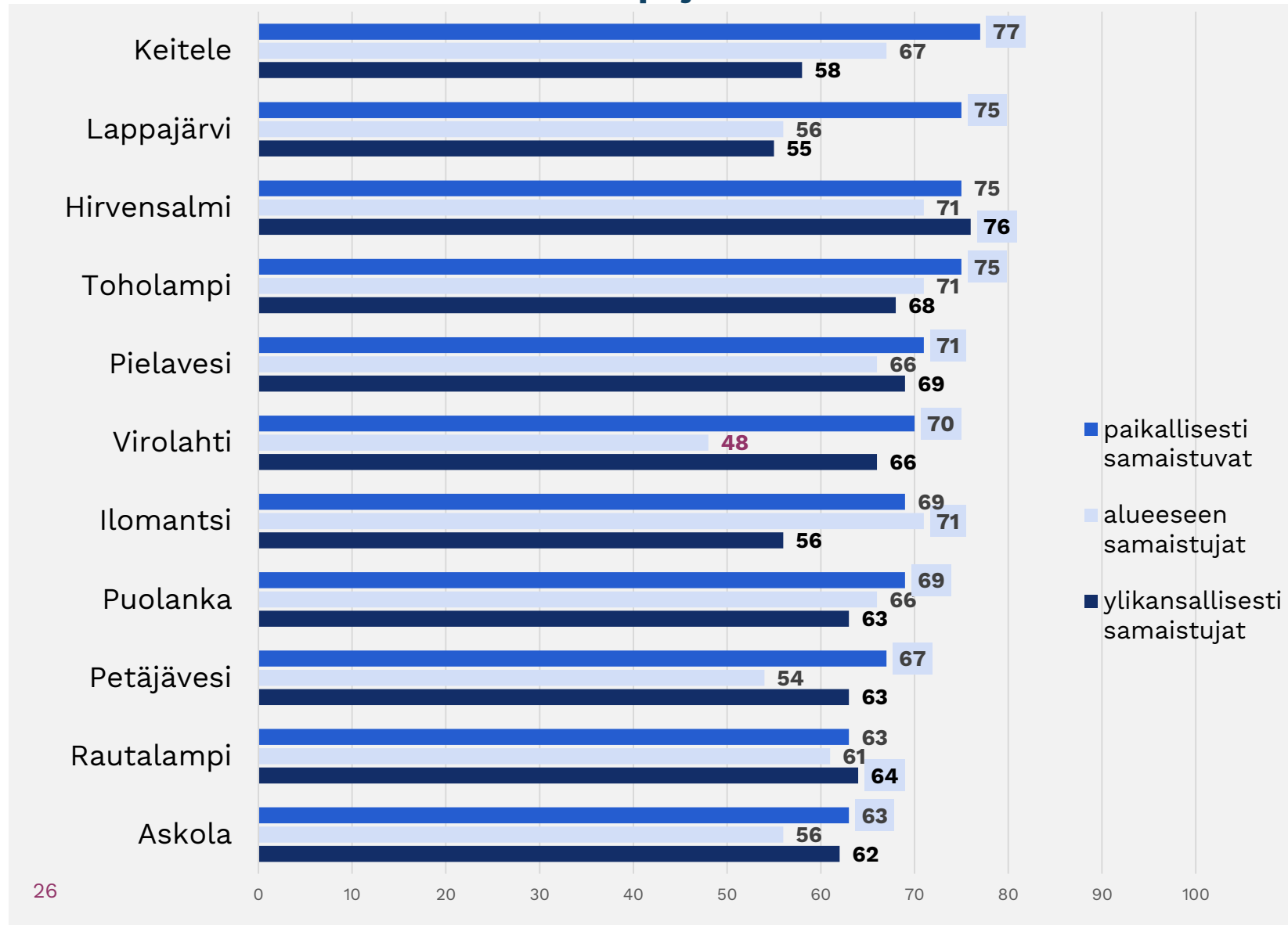
Paikallinen, alueellinen ja ylikansallinen samaistuminen tutkimuskunnissa 2024

Kuntalaisten samaistuminen eri alueellisiin kokonaisuuksiin voidaan ryhmitellä paikallisesti, alueellisesti ja ylikansallisesti samaistumiseen

- **Paikallisesti samaistuvat:** *asuinalue, kunnanosa tai kunta*
 - Paljon samaistuvia **73 %** vastanneista
 - Mikäli tarkasteluun lisätään 'muu kunta', paljon samaistuvia 80%.
- **Alueellisesti samaistuvat:** *maakunta tai hyvinvointialue*
 - Paljon samaistuvia **59 %** vastanneista
 - Mikäli tarkasteluun lisätään 'muu maakunta', paljon samaistuvia 68%.
- **Ylikansallisesti samaistuvat:** *Pohjoismaat, Eurooppa tai EU*
 - Paljon samaistuvia **71 %** vastanneista.
- **Ei-samaistujat:** vastaajat jotka eivät samaistu melko tai erittäin paljon mihinkään alueelliseen kokonaisuuteen: **9 %** vastanneista.

Paikallisesti, alueellisesti ja ylikansallisesti samaistuvat kuntalaiset alle 5 000 asukkaan tutkimuskunnissa.

% vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon.

Paikallinen samaistuminen suurempaa kuin alueellinen ja ylikansallinen samaistuminen:

- Keitele
- Lappajärvi
- Toholampi
- Pielavesi
- Virolahti
- Puolanka
- Petäjävesi
- Askola

Alueellinen samaistuminen suurempaa kuin paikallinen ja ylikansallinen samaistuminen:

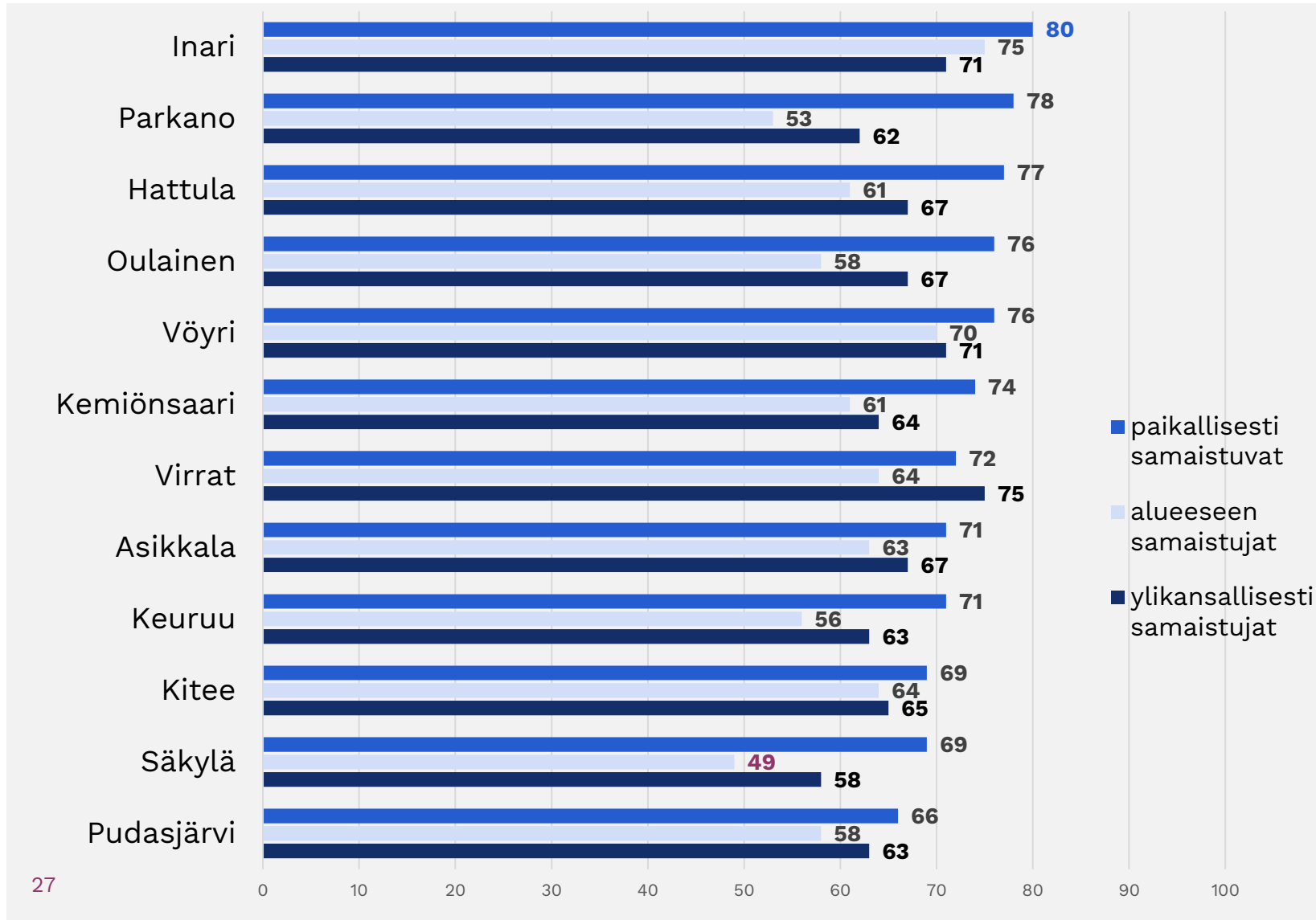
- Ilomantsi

Ylikansallinen samaistuminen suurempaa kuin paikallinen ja alueellinen samaistuminen:

- Hirvensalmi
- Rautalampi

Paikallisesti, alueellisesti ja ylikansallisesti samaistuvat kuntalaiset 5 000 – 10 000 asukkaan tutkimuskunnissa.

% vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon. (N=1697-1732)

Paikallinen samaistuminen suurempaa kuin alueellinen ja ylikansallinen samaistuminen:

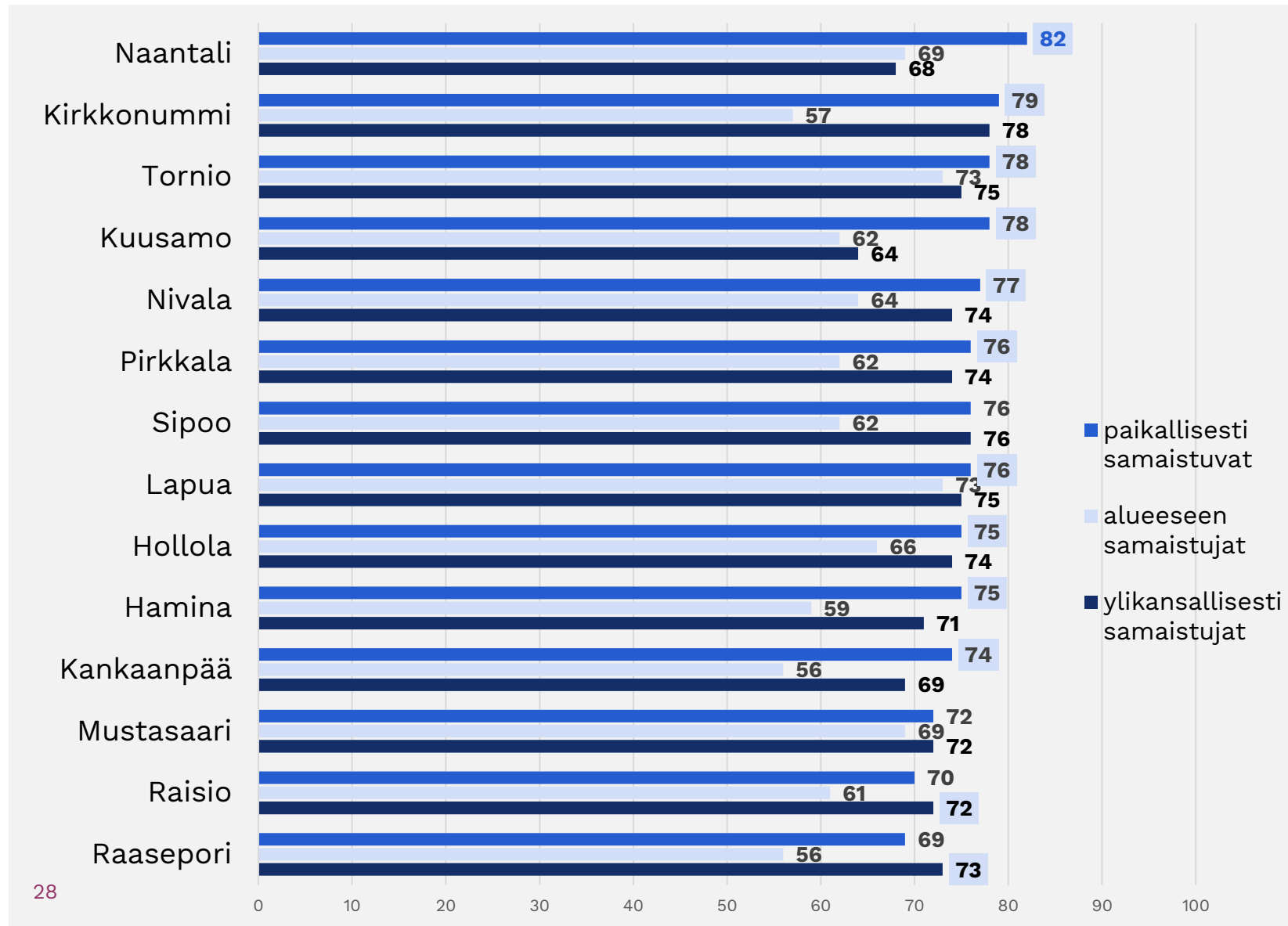
- Inari
- Parkano
- Hattula
- Oulainen
- Vöyri
- Kemiönsaari
- Asikkala
- Keuruu
- Kitee
- Säkylä
- Pudasjärvi

Ylikansallinen samaistuminen suurempaa kuin paikallinen ja alueellinen samaistuminen:

- Virrat

Paikallisesti, alueellisesti ja ylikansallisesti samaistuvat kuntalaiset 10 001 – 50 000 asukkaan tutkimuskunnissa.

% vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon. (N=2817-2866)

Paikallinen samaistuminen suurempaa kuin alueellinen ja ylikansallinen:

- Naantali
- Kirkkonummi
- Tornio
- Kuusamo
- Nivala
- Pirkkala
- Lapua
- Hollola
- Hamina
- Kankaanpää

Ylikansallinen samaistuminen suurempaa kuin paikallinen ja alueellinen samaistuminen:

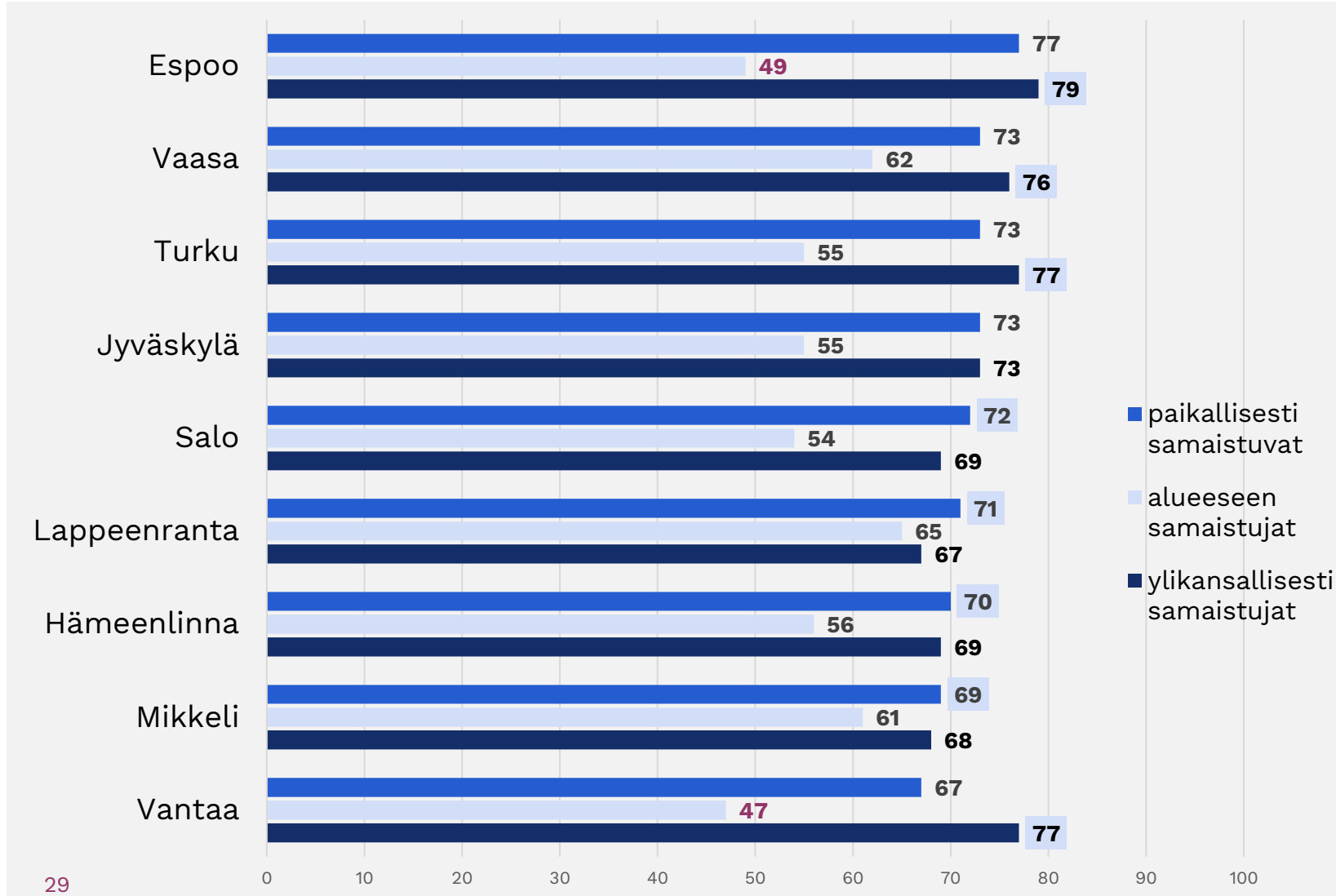
- Raisio
- Raasepori

Paikallinen ja ylikansallinen samaistuminen yhtä suurta, alueellinen vähäisempää:

- Sipoo
- Mustasaari

Paikallisesti, alueellisesti ja ylikansallisesti samaistuvat kuntalaiset yli 50 000 asukkaan tutkimuskunnissa.

% vastanneista samaistuu melko/erittäin paljon. (N=4390-4467)

Paikallinen samaistuminen suurempaa kuin alueellinen ja ylikansallinen samaistuminen:

- Lappeenranta
- Hämeenlinna
- Mikkeli
- Salo

Ylikansallinen samaistuminen suurempaa kuin paikallinen ja alueellinen samaistuminen:

- Espoo
- Vaasa
- Turku
- Vantaa

Paikallinen ja ylikansallinen samaistuminen yhtä suurta, alueellinen samaistuminen selvästi vähäisempää:

- Jyväskylä

Kuntalaistutkimus 2024:

Tähän mennessä julkaistut osatulokset (tiedotteet)

- ✓ **2.5.2024:** Kuntalaisten suhtautumista kuntiin selvitetään laajalla kyselyllä.
- ✓ **17.9.2024:** Peräti 82 prosenttia aikoo äänestää kuntavaaleissa - vaalien merkitys koetaan entistä tärkeämmäksi.
- ✓ **11.10.2024:** Turvallisuus ja hyvä asuinympäristö tärkeimpiä hyvän kotikunnan tekijöitä.
- ✓ **13.11.2024:** Luottamus kuntapäättäjiin vakaata, mutta kaipaa vahvistamista.
- ✓ **5.12.2024:** Selvitimme: Suomalaisista 87 prosenttia samaistuu Suomeen.
- ✓ **13.12.2024:** Kuntapalveluja arvostetaan - kirjastot suomalaisten kestopuosikkeja.
- ✓ **19.12.2024:** Kuntavaalit ovat suosituin tapa vaikuttaa, mutta kuntalaiset haluavat vaikuttaa myös vaalien välillä.
- ✓ **31.12.2024:** Kuntalaiset ja kuntapäättäjät eivät kannata kuntaliitoksia – yksi toteutuu kuitenkin vuoden alussa.
- ✓ **19.2.2025:** Kuntalaiset korostavat kuntapalveluissa lähipalvelujen ja joustavuuden tärkeyttä - myös yli kuntarajojen.
- ✓ **28.2.2025:** Kuntien kulttuuripalvelut keräävät kiitosta suomalaisilta.
- ✓ **10.3.2025:** Kuntalaisten kokemukset varhaiskasvatuksesta myönteisempiä kuin julkisessa keskustelussa esitetään.
- ✓ **17.3.2025:** Kuntalaiset ovat perusopetukseen erittäin tyytyväisiä –laadukas opetus tehdään kunnissa.
- ✓ **21.3.2025:** Kuntalaiset ennätysellisen tyytyväisiä lukiokoulutukseen.
- ✓ **24.3.2025:** Kuntalaisilta hengästyttävän hyvä arvio kuntien liikuntapalveluille.
- ✓ **1.4.2025:** Ammatillisen koulutuksen käyttäjät entistä tyytyväisempiä, vaikka yleinen mielipide muuttunut negatiivisemmaksi.
- ✓ **2.4.2025:** Millä perusteella suomalaiset äänestävät kuntavaaleissa?
- ✓ **7.4.2025:** Erityisesti nuoret ja lapsiperheet arvostavat kuntien nuorisopalveluita.
- ✓ **10.4.2025:** Kansalaisopistot keräävät laajaa kiitosta kuntalaisilta.
- ✓ **7.5.2025:** Kuntaliitto selvitti: Talous yhdistää – ilmasto jakaa.

Lisätietoja – Ytterligare information:

www.kuntaliitto.fi/kuntalaistutkimus2024

www.kommunforbundet.fi/invanarundersokning2024

www.kuntaliitto.fi/kuntapaattajatutkimus

www.kommunforbundet.fi/beslutsfattarundersokning2024

Tutkimuspäällikkö - Forskningschef

Marianne Pekola-Sjöblom

+358 50 337 5634

@M_PekolaSjoblom

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi